

Bİ'SET'TEN ÖNCE EYÜP SULTAN'DAKİ EMÂNET

Efendimiz'den yaklaşık dört asır önce yaşamış olan, zamanın Yemen padişahı Tûbba¹ Es'âd el-Himyeri'ye, iki Hristiyan âlimi, Allah'ın Habîb'i, âhir zaman peygamberi, iki cihan güneşi Hz. Muhammed Mustafâ'nın (sav) geleceğini haber verdiler. O'nun üstün vasıflarını, nezd-i ilâhideki makbûliyetini anlattılar.

Rasûlullah Efendimiz'i bu iki alimden duyup öğrenen Tûbba Esad, mübarek yüzlerini görmeden Hz. Muhammed'e cân u gönülden âşık oldu. Lâkin O'nu görmesi mümkün değildi, çünkü Hz. İsa'nın verdiği haberdeki, âhir zaman peygamberinin gelişine yaklaşık 400 sene vardı.

Tûbba Esad âlimlere:

"Hiç olmazsa O'nun zuhûr edeceği yeri söyleyin de bir nişan bırakayım!" dedi.

Nasrânî âlimleri Efendimiz hakkında:

"Mekke'de doğacaktır, orada kendisine peygamberlik gelecektir. Mekke'de kavminden ezâ ve cefa gördüğü zaman, Allah'ın emri ile Yesrib'e² (Medîne'ye) hicret edecektir. Şerîatini de burada neşretmeye başlayacaktır. Onun dini, doğudan batıya bütün dünyaya yayılacaktır. Dünya'yı iman nûruyla dolduracak, küfür ehlini susturup zelîl edecektir, ve orada ebedî âlemi teşrif edecektir."

¹ "Firavun" Mısır, "kîsrâ" İran, "kayser" Bizans ve "necâşî" Habeş krallarının unvanı olduğu gibi tûbba da (çoğulu tebâbia) Yemen (Himyer) krallarının unvanıydı.

Hz. Peygamber'den, "Tûbba'a küfretmeyin, zira o müslüman olmuştur"; "Es'ad el-Himyeri'ye küfretmeyin, zira o Kâbe'ye ilk örtü giydirendir" meâlinde hadisler nakledilmektedir (Müsned, 5, 340; Ömer Faruk Harman, "Tûbba", DİA, 42, 455-456).

Bazı kaynaklar Ebû Eyyûb el-Ensârî'nin Medine'deki evinin, hicretten 400 yıl önce Yesrib'e gelen ilk tûbba' tarafından Hz. Peygamber için yaptırıldığını kaydetmektedir. Bu rivayete göre tûbba' Yesrib'e geldiğinde, burada bir peygamberin çıkacağı kendisine bildirildiğinden bu evi yaptırır ve ona verilmek üzere bir de mektup bırakır. Mektupta kendisine iman ettiğini bildirmekte ve kıyamette şefaathane taleb etmektedir. Ebû Eyyûb el-Ensârî kendisine intikal eden bu mektubu Rasûlullah'a verir. Mektup okununca Rasûlullah, "Merhaba ey sâlih kardeş!" diyerek onu selâmlar (İbn Hişâm, Kitâbü't-Ticân fî Mülûki Himyer, Kahire 1996; Semhûdî, Vefâü'l-vefâ bi-ahbâri dâri'l-Mustafâ (nşr. Kasım es-Sâmerrâî), Beyrut 1422/2001, s. 340-342, 354).

² Efendimiz Mekke'den Medine'ye hicret etti. Aslında Mekke'den Medine'ye değil, Yesrib'e hicret etti. Fakat, Mekke'den Yesrib'e hicret ettiği için, Yesrib, Medine oldu. Efendimiz, teşrif etmeden önce, Medine'nin ismi Yesrib idi. Yesrib, "es-serb", "serb" kökündendir. Helâk olmak, fâsîd olmak mânâsındadır. Cenâb-ı Allah, ezelden oraya Yesrib isminin konulmasını murâd ediyor ve murâd-ı İlâhî oranın evvelâ Yesrib olması üzerine tahakkuk ediyor. Efendimiz geldiği için Yesrib serb olmuş, yani helâk ve fâsîd olmuş, hükmü ortadan kalkmıştır. Bu suretle küfür ve zulmet de serbolmuş, helâk ve fâsîd olmuştur. Yesrib serboluşuyla, Medine'ye kâlb oldu ve hakiki mânâda "medeniyet" bu suretle tesis olundu.

Taberânî; Medine için: "İslâm'ın kubbesi, îman ve hicretin yeridir" diye tarif ediyor. İslâm merkez olarak Medine'de müesseseleşiyor, mekanlaşıyor, medeniyet kisvesine bürünüyor. Efendimiz, Medine'yi Yesrib olarak isimlendirmeyi bilâhare yasaklıyor. Hicretten sonra: "Kim el-Medine'yi Yesrib'le isimlendirirse, Allah'a yönelik istiğfarda bulunsun. O güzeldir, o güzeldir, o güzeldir" buyuruyorlar. Medine bu suretle hakiki mânâda Efendimizle menbâ-ı medeniyet oluyor.

Bu haberi alan Melik Esad, Rasûlullah aşkıyla yanarak, Yemen'den mâiyetiyle yola çıkıp önce Mekke-i Mükerrerme'yi ve Kâbe'yi ziyaret etti. Kâbe'ye "sitâre" denilen ilk örtüyü örten de Esad'dır, Kâbe'yi yedi çeşit örtüyle örttü, bol bol hayır ve hasenâtta bulundu, oradan Yesrib'e geçip "Medîne'de" bir ev satın alarak evlâdından birini oraya yerleştirdi.

Oğluna bir de mektub bıraktı. Mektub şöyleydi:

"Yâ Rasûlullah! Senin vasıflarını, dinini, şevketini, ümmetinin cümle ümmetlerden hayırlı olup Allah katında cümleden makbûl ve mükerrem olduğunu ehl-i kitaptan işittim, görmeden sana âşık oldum. Nübüvvet ve risâletini tasdîk, dinini ihtiyâr, ümmetliğini kabul ettim. Ancak zaman-ı saadetine erişmek mümkün olmadığı, ömrüm buna vefâ etmediği için zarûrî olarak Cenâb-ı Saadet-meâbınız'dan niyâz ederim, lûtfen ve keremen beni kabul buyurun. Kıyâmet günü şefaathçi olarak sancağınız altına alıp, ümmetiniz arasına katın."

Mektubu anberle birkaç yerinden mühürledi, ipeklilere sarıp, küçük bir kutuya yerleştirip oğluna teslim etti. Vasiyeti şöyleydi:

"Ömrün tamam olduğu zaman bu kutuyu oğluna teslim et. O da kendi oğluna teslim etsin. Muhammed Mustafâ (sav) nübüvvet ve risâletle şerefleñip kavminin ezîyeti sebebiyle izzet-i ikbâl ile buraya hicret edip "Medîne'yi" teşrif buyurduğu zaman, kendisine verilmek üzere benim bu mektubumu nesilden nesile birbirinize teslim edersiniz."

Ebâ Eyyûb el-Ensârî (*Hâlid bin Zeyd*), Tûbba Esad'ın yedinci göbekten torunudur, bu mektup da kendisinde idi.

Efendimiz (sav) Medîne'yi teşrif ettiği zaman, hanımı Hz. Hâlid'e (*Ebâ Eyyûb el-Ensârî'ye*) dedi ki:

"Sen de herkes gibi kapının önüne biraz yiyecek bırak, inşallah Rasûlullah'ın devesi bizim evin önüne çöker de onu misafir etme şerefine Allah'ın inâyetiyle biz de ereriz"

Hz. Hâlid hanımına:

"Mümkün değil, bize gelinceye kadar nice evler var. Elbet onların birine çöker, bu saadet bize imkânsız" diye cevap verdi ve ikisinin de hasret ve iştiyak içinde hicranla gözleri doldu.

Rasûlullah'ın mübarek devesi Kasvâ, yuları serbest halde sağa sola baka baka saltanatla ağır ağır yürüyordu. Etraftan ona yiyecekler uzatılıyor, çökmesi için çağırılıyordu, fakat Kasvâ hiçbirine iltifât etmiyordu. Çünkü, onun yularından Cebrâil (*as*) çekiyordu. Hâlid bin Zeyd'in (*Ebâ Eyyûb el-Ensârî*) kapısının önünde hiçbir yiyecek vs. olmadığı halde Cebrâil (*as*) Kasvâ'yı oraya çöktürdü.

Bunu görenler Hz. Hâlid'in yanına koşup:

"Yâ Hâlid! Rasûlullah'ın devesi senin evinin önünde çöktü, bu saadete sen erdin!" diye müjdeledikleri zaman, Hz. Hâlid ve hanımı sevinçlere gark olup ağlamaya başladılar.

Hz. Hâlid dışarı çıkıp hürmet ve muhabbetle Rasûlullah Efendimiz'i istikbâl edip içeriye davet buyurdular. Rasûlullah içeri girince iki katlı olan evde doğruca alt kattaki odaya yöneldi. Bunu gören Hz. Hâlid edebinden:

"Yâ Rasûlullah, lûtfen keremen yukarıdaki odayı teşrîf buyurun" diye yalvardı.

Rasûlullah Efendimiz:

"Bizi ziyarete gelenler için burası daha uygundur. Hem, sendeki emâneti getir hadi" buyurdular.

Geçim derdi yakasına yapışmış, fakirlik içindeki Yemen Melik'inin torunu Hz. Hâlid, kendisindeki emâneti unutmuştu:

"Yâ Rasûlullah, nasıl bir emânet?"

Rasûlullah Efendimiz:

"Büyük ceddin Tûbba Esad'ın kutu içindeki mektubunu getir" buyurdu.

Hz. Hâlid'in o zaman hatırına geldi ve hemen emâneti getirip teslim etti. Efendimiz mektubu açıp okutturmadan önce şöyle buyurdu:

"Merhaba ey salih kardeş! Dinimi seçtiğini, resûl olduğumu, ümmetimden olmayı kabul ettiğini, şânı Yüce Rabbim kabul buyurdu. Ben de onu, ümmetliğe kabul ettim." Böylece oradakiler hayretler içinde iki mûcizeye birden şahid oldular.

Rasûlullah Efendimiz (sav) yemek yiyip, istirahate çekildiler. Hz. Hâlid ve hanımı:

"Evvellerin ve âhirlerin Efendisi, nebîlerin ve rasullerin en fazîletlisi, muttakîlerin imamı, Âlemlerin Rabbi'nin Habîbi alt katta kalsın, biz O'nun üstündeki odaya nasıl ayak basalım?"

Diyerek Rasûlullah'ın kapısının önünde derin edeb ve hayâ hisleri içinde uyumadan sabahladılar. Sabahleyin Efendimiz'e:

"Yâ Rasûlullah, lûtfen yukarıyı teşrîf buyurun, çünkü biz sabaha kadar sana ta'zîm için uyuyamadık" diyerek durumlarını arz ettiklerinde zaman, Efendimiz:

"Yâ Hâlid! Yüce Hak, seni dünyada ve ahirette muazzez, mükerrem ve muhterem eylesin..."

Efendimiz'in bu duâsıyla, Hz. Hâlid'e gösterilen hürmet ve muhabbet neredeyse hiçbir sahâbeye gösterilmedi. Rasûlullah Efendimiz Hz. Hâlid'in evinde bir rivâyete göre bir ay, başka bir rivâyete göre yedi ay kalmışlardır.